

بررسی اثر کیفیت گزارشگری مالی بر بندهای تعدیلی حسابرسی

نازنین بشیری منش^۱، مریم پاکدل^۲

چکیده

تحقیق حاضر به بررسی اثر کیفیت گزارشگری مالی بر بندهای تعدیلی گزارش حسابرسی می پردازد. برای اندازه گیری کیفیت گزارشگری مالی از سه مدل کوتاری همکاران (۲۰۰۵)، کازنیک (۱۹۹۹) و مک نیکلز و استابن (۲۰۰۸) استفاده گردید. جامعه آماری برای گردآوری متغیرها، شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران بین سالهای ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۳ می باشد که از میان شرکتهای بورسی، در مجموع ۱۲۹ شرکت از طریق حذف سیستماتیک به عنوان نمونه آماری انتخاب شده است. نتایج تحقیق با استفاده از تجزیه و تحلیل رگرسیون لجستیک نشان داد که در هر سه مدل بین کیفیت گزارشگری مالی و تعدیلات حسابرسی رابطه منفی وجود دارد. یعنی هر چه کیفیت گزارشگری مالی در یک شرکت افزایش یابد، بندهای تعدیلی حسابرسی در رابطه با اقلام صورت سود و زیان کاهش می یابد. همچنین یافته ها نشان می دهد، استقلال هیات مدیره تاثیر منفی و معناداری بر بندهای تعدیلی حسابرسی داشته ولی درصد سهام شناور، چرخه عملیاتی و اهرم مالی تاثیر مثبتی بر بندهای تعدیلی حسابرسی دارند.

کلید واژه ها: کیفیت گزارشگری مالی، بندهای تعدیلی حسابرسی، اقلام تصدیدی اختیاری

۱- مقدمه

با توجه به جهانی شدن بازار کسب و کار، گسترش جغرافیایی و تقاضای بیشتر برای اطلاعات شفاف در میان سرمایه گذاران، سهامداران و به طور کلی جامعه، کیفیت گزارشگری مالی به عنوان منبع اصلی استراتژی شرکت جایگاه خود را در میان عوامل بازار پیدا کرده است (فررو^۳، ۲۰۱۴). ارزش اطلاعات حسابداری و گزارشگری مالی در بازار سرمایه و به خصوص در ارتباط با درآمد سرمایه گذاران، به یکی از مسائل اصلی در تحقیقات حسابداری تبدیل شده است (چن و همکاران^۴، ۲۰۱۲). بر این اساس محققان و افراد شاغل در رشته توجه قابل ملاحظه را بر کیفیت گزارشگری مالی به طور کلی و نقش حسابرسان به طور خاص متمرکز کردند (ابد^۵ و همکاران، ۲۰۱۵). زیرا گزارشگری مالی با کیفیت بالا، اتخاذ تصمیمات آگاهانه تر سرمایه گذاران را تسهیل می کند و در هدایت این سرمایه ها به فرایند تخصیص بهینه منابع کمک می نماید (پیری و همکاران، ۱۳۹۳). ولی

^۱ بشیری منش، نازنین. استادیار دانشگاه پیام نور بیرجند، bashirimanesh@gmail.com، ۰۹۱۵۳۶۲۳۲۹۸

^۲ پاکدل، مریم. دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد واحد فردوس

^۳ Ferrero

^۴ Chen et al

^۵ Abad et al

جدائی مالکیت از مدیریت این امکان بالقوه را به وجود می آورد که مدیران تصمیماتی را اتخاذ نمایند که در راستای منافع خود و عکس منافع سهامداران باشد. در بررسی های انجام شده روی مدیریت سود، اقلام تعهدی اختیاری یعنی اقلامی که مدیریت می تواند آنرا دستکاری کند نقش مهمی دارند. اقلام تعهدی باعث ایجاد تفاوت بین سود و جریان وجوه نقد می شود در نتیجه با فرض اینکه جریان های نقدی دستکاری نشوند، تنها راه دستکاری سود، افزایش یا کاهش اقلام تعهدی اختیاری است (ابراهیمی کردلر و سیدی، ۱۳۸۷). تعدیلات حسابرسی به کاهش خطای برآورد در اقلام تعهدی کمک می کند عبارت دیگر، تعدیلات حسابرسی باعث خنثی کردن هموارسازی فرصت طلبانه مدیران در صورتهای مالی پیش از حسابرسی می شود (لنوکس و همکاران، ۲۰۱۵). از این رو گزارش حسابرس درباره صورتهای و سایر اطلاعات مالی از مهمترین ابزارهای حصول اطمینان از قابلیت اطمینان اطلاعات شرکتها به شمار می رود (وکیلی فرد و محمدی، ۱۳۹۴). بدین ترتیب یک پل ارتباطی بین یافته های حسابرسان با افراد خارج و داخل شرکت به صورت اظهار نظر حسابرسی به وجود می آید که نقش مهمی در هشدار به استفاده کنندگان از صورت های مالی نسبت به شناخت مشکلات پیش روی شرکت ها ایفا می کند (محمدپور، ۱۳۹۳). از این رو در این پژوهش برآنیم تا تاثیر کیفیت گزارشگری مالی بر اظهار نظر حسابرس را مورد بررسی قرار دهیم.

۲- مبانی نظری پژوهش

تعدیلات حسابرسی: حسابرسان، برای ارائه نظرشان درباره ی صورتهای مالی، از گزارش حسابرسی استفاده میکنند. اظهار نظر حسابرس ممکن است تعدیل نشده یا تعدیل شده باشد. طبق استانداردهای حسابرسی، سه نوع اظهار نظر تعدیل شده با عناوین نظر مشروط، نظر مردود و عدم اظهار نظر وجود دارد. مبانی تعدیل اظهار نظر حسابرس که شامل تحریف و محدودیت با اهمیت و همچنین با اهمیت و فراگیر و ابهام با اهمیت و فراگیر است؛ پیش از بند اظهار نظر در گزارش حسابرس درج میشود. وجود بندهای تحریف، به معنای نیاز به اصلاح حسابها و در نهایت صورتهای مالی است و معمولاً، تعدیلات لازم در صورتهای مالی دوره (ها)ی آینده انجام میشود (آزاد و کاظمی، ۱۳۹۲). براساس استاندارد حسابرسی شماره ۷۰۰ ایران، اگر حسابرس: براساس شواهد حسابرسی کسب شده به این نتیجه برسد که صورتهای مالی عاری از تحریف با اهمیت نیست؛ یا قادر به کسب شواهد حسابرسی کافی و مناسب برای نتیجه گیری درباره نبود تحریف با اهمیت در صورتهای مالی نباشد، باید طبق استاندارد حسابرسی شماره ۷۰۵ اظهار نظر خود را در گزارش حسابرسی تعدیل کند (آقایی و بابایی، ۱۳۹۳).

کیفیت گزارشگری مالی: به طور کلی هیچ تعریف پذیرفته شده ای از کیفیت گزارشگری مالی در ادبیات دانشگاهی وجود ندارد. بر اساس چارچوب مفهومی، گزارش های مالی با کیفیت به عنوان گزارشهایی که کامل، بیطرفانه و عاری از خطا هستند و اطلاعات مفیدی را برای پیش بینی موقعیت اقتصادی و عملکرد شرکت

⁶ Lennox et al

ارائه میدهند، تعریف می شوند (گینور و همکاران^۷، ۲۰۱۶). اگر چه کیفیت گزارشگری مالی به طور مستقیم قابل مشاهده نیست، مفسران برجسته آن را به عنوان یک عامل اصلی بازار سرمایه، مهم تلقی می کنند (پامروی و سورنتن^۸، ۲۰۰۸). زیرا کیفیت گزارشگری مالی یک پیش شرط برای عملکرد درست بازار سرمایه و اقتصاد است و تبدیل به یک منبع ضروری برای شرکت کنندگان در بازار شده است. همچنین باعث کاهش عدم تقارن اطلاعاتی بین مدیران، سرمایه گذاران، سازمان های نظارتی، جامعه و سایر ذینفعان می شود (فرو، ۲۰۱۴). استدلال نظری نشان می دهد که بهتر شدن کیفیت گزارشگری مالی باید رشد اقتصادی و کارایی بازار سرمایه را از طریق حداقل سه کانال افزایش دهد: ۱- شناسایی بهتر پروژه های خوب در مقابل بد ۲- نظم و انضباط در انتخاب پروژه توسط مدیران ۳- کاهش عدم تقارن (حیب و جیانگ^۹، ۲۰۱۵).

در تحقیقات تجربی عمدتاً سطح ارقام تعهدی اختیاری معیاری بر کیفیت گزارشگری مالی بوده. ارقام تعهدی از تفاوت بین سود و وجوه نقد حاصل از عملیات حاصل می گردد، که شامل هزینه استهلاک، تغییرات در دارایی ها و بدهی های جاری به غیر از وجه نقد (از قبیل حساب های دریافتی، موجودی کالا و حساب های پرداختی) می باشد. در نتیجه، با این فرض که جریان وجه نقد دستکاری نمی شود، تنها راه باقیمانده برای دستکاری سود، افزایش یا کاهش ارقام تعهدی است (مشایخی و صفری، ۱۳۸۵).

تعدیلات حسابرسی و کیفیت گزارشگری مالی: به طور کلی کیفیت گزارشگری مالی به دلایل

زیر برای استفاده کنندگان و سرمایه گذاران صورتهای مالی دارای اهمیت می باشد:

۱- کیفیت بالای اطلاعات حسابداری یک پیش شرط برای تصمیم گیری دقیق و عملکرد درست بازار سرمایه است. زیرا وجود نقصان و ابهام و کیفیت پایین گزارشگری مالی موجب افزایش هزینه مبادلات و ناتوانی بازار در تخصیص بهینه منابع می شود (وکیلی فرد و محمدی، ۱۳۹۴).

۲- بدون شک، برای هدایت سرمایه های افراد علاقه مند به سرمایه گذاری، نیازمند جلب اعتماد آنان هستیم. برای این منظور، سرمایه گذاران خواهان اطلاعات با کیفیت هستند که به آنها در جهت انجام یک سرمایه گذاری موفق یاری رساند (اعتمادی و همکاران، ۱۳۸۸).

۳- یکی از مکانیزم های موجود برای کاهش هزینه سرمایه، هزینه بدهی، ریسک و عدم تقارن اطلاعاتی و نظارت بر فعالیتهای مدیران به منظور کاهش رفتارهای فرصت طلبانه ی آنها کیفیت گزارشگری مالی است (محمودآبادی و همکاران، ۱۳۹۲).

بنابراین صاحبان سرمایه، اعتباردهندگان و سایر استفاده کنندگان برای تصمیم گیری در زمینه خرید، فروش، نگهداری سهام، اعطای وام، ارزیابی عملکرد مدیران و دیگر تصمیم های اقتصادی مهم به اطلاعات مالی

⁷ Gaynor et al

⁸ Pomey & Thornton

⁹ Habib & jiang

با کیفیت بالا نیازمندند (نیکو مرام و فتیحی، ۱۳۹۰).

از سوی دیگر اطلاعات مالی حسابرسی شده ابزاری برای کاهش مخاطره سرمایه گذاری ها، بهبود کیفیت تصمیم گیری درون سازمانی و بیرون سازمانی، افزایش سطح بازده ناشی از داد و ستد اوراق بهادار و بهبود ساختار سبد سرمایه گذاری افراد و گروه های مختلف است (ابراهیمی و همکاران، ۱۳۹۳). هنگامی که حسابرس مستقل نسبت به اطلاعات مندرج در صورت های مالی تعدیلات بیان ننماید، اظهار نظر وی در حقیقت به صورت های مالی اعتبار می دهد و اطلاعات مندرج در صورت های مالی بدون تغییر باقی می ماند؛ یعنی اطلاعات مندرج مورد تأیید است (جامعی و همکاران، ۱۳۹۱). زیرا حسابرسی هنگامی تعدیلات حسابرسی را ارائه میکند که حداقل در طی دوره مورد رسیدگی یک عدم قطعیت بااهمیتی که مدیریت نمیتواند یا مایل نیست آن را تقویم و در صورت های مالی منعکس کند، وجود داشته باشد (احمدی و همکاران، ۱۳۹۳). بنابراین از نقطه نظر استفاده کنندگان تعدیلات حسابرسی نشانه ای از کیفیت پایین صورت های مالی می باشد. زیرا معتقدند پایین آمدن کیفیت صورت های مالی باعث تعدیل گزارش حسابرسی می شود (ابراهیمی کردلر و سیدی، ۱۳۸۷).

۳- پیشینه پژوهش

اظهار نظر های حرفه ای حسابرسان ممکن است با کیفیت گزارشگری مالی (مدیریت سود) ارتباط داشته باشد. به عنوان نمونه اظهار نظر غیر مقبول حسابرس با بند شرط عدم اطمینان در مورد ادامه فعالیت شرکت همراه با مدیریت سود می باشد. در واقع با افزایش مدیریت سود و کاهش کیفیت گزارشگری مالی، احتمال دریافت این نوع اظهار نظر افزایش می یابد. اخیراً مطالعات فراوانی در مورد ارتباط بین کیفیت گزارشگری مالی و اظهار نظر حسابرسان انجام شده است. که این مطالعات فرضیاتی را آزمون می کنند که کاهش کیفیت گزارشگری مالی (مدیریت سود) با احتمال دریافت اظهار نظر غیر مقبول و افزایش تعداد بندها همراه است. در ادامه به تعدادی از تحقیقاتی که در این زمینه انجام شده است می پردازیم:

چو و رایس (۱۹۸۲)^{۱۰} به بررسی اظهار نظر تعدیل شده حسابرسی و تغییر حسابرس پرداختند نتایج نشان می دهد که بین تغییر حسابرس و دریافت گزارش تعدیل شده رابطه مستقیمی وجود دارد.

لایتین و لایتین^{۱۱} (۱۹۹۸) به بررسی اظهار نظر مشروط حسابرس در بورس فنلاند پرداختند. آنها دریافتند که کاهش نرخ رشد و نسبت حقوق صاحبان سهام به دارایی، احتمال دریافت گزارش مشروط را افزایش می دهد. فرانسیس و کریشان^{۱۲} (۱۹۹۹) دریافتند که هر چه، قدر مطلق اقلام تعهدی بزرگتر باشد، احتمال دریافت گزارش مشروط نیز بیشتر است.

¹⁰ Chow & Rice

¹¹ Laitinen & Laitinen

¹² Francis & Krishnan

اسپاتیس^{۱۳} (۲۰۰۳) دریافت که، زمانی که موسسه حسابرسی بزرگتری حسابرسی شرکت را برعهده داشته باشد احتمال دریافت گزارش تعدیل شده حسابرسی افزایش می یابد.

مینگ شیه و چینگ سای^{۱۴} (۲۰۰۴) به بررسی تعدیلات حسابرسی واحدها و اقلام تعهدی اختیاری پرداختند که آنها پیش بینی کردند یک اثر منفی بین مجموع تعدیلات حسابرسی و مدیریت سود وجود دارد (اندازه گیری شده توسط اقلام تعهدی اختیاری) و همچنین نتیجه تجربی نشان می دهد که حتی بعد از کنترل نوع حسابرس (۵ بزرگ در مقابل ۵ غیر بزرگ)، این رابطه همچنان وجود دارد.

هدیب و کوک^{۱۵} (۲۰۰۵) به بررسی تاثیر تغییر مدیریت و عملکرد نامناسب بر تعدیلات حسابرسی پرداختند نتایج نشان می دهد شرکتهایی که دارای عملکرد نامناسب هستند و مدیریت خود را تغییر می دهند به احتمال زیاد گزارش همراه با تعدیلات دریافت می کنند.

کری و همکاران^{۱۶} (۲۰۰۸) دریافتند که بین دریافت تعدیلات حسابرسی در ارتباط با عدم تداوم فعالیت و تغییر حسابرس رابطه مثبتی برقرار است.

فارینهاوویانا^{۱۷} (۲۰۰۹) به بررسی ساختار هیئت مدیره و نوع اظهار نظر حسابرس در بورس پرتقال پرداختند. آنها دریافتند که شرکتهای با ساختار هیئت مدیره مستقل تر کمتر احتمال دارد اظهار نظر تعدیل شده دریافت کنند.

سیتوریدو و اسپادس^{۱۸} (۲۰۱۳) به بررسی نظر حسابرس و مدیریت سود: شواهدی از کشور یونان پرداختند. نتایج نشان می دهد که نظر مشروط حسابرس ارتباطی با مدیریت سود ندارد. ویژگی های مالی مشتری، مانند سودآوری و اندازه از عوامل تعیین کننده تصمیم حسابرسان می باشد. تصمیم حسابرسان به صدور اظهار نظر مشروط به دلایل دیگر با توجه به نوع اظهار نظر حسابرس صادر شده در سال گذشته است.

روهنگی و اشمیت^{۱۹} (۲۰۱۴) دریافتند که صداقت و صلاحیت مدیریت شرکت، موقعیت اقتصادی، قدرت کنترل سازمان و سیستم کنترل داخلی با تعداد و نسبت اندازه تعدیلات حسابرسی در ارتباط است. همچنین آنها دریافتند که عوامل خطر ذاتی و کنترل به شدت با تعدیلات موثر بر درآمد در ارتباط می باشد.

لنوکس و همکاران (۲۰۱۵) به بررسی اثر تعدیلات حسابرسی بر کیفیت سود در کشور چین پرداختند. نتایج نشان می دهد که تعدیلات حسابرسی باعث هموارتر شدن و تداوم بیشتر سود و کیفیت بیشتر اقلام تعهدی می شود. همچنین این تعدیلات، عدم پیوستگی توزیع سود تا حد صفر را کاهش نمی دهد.

ابراهیمی کردلر و سیدی (۱۳۸۷) نشان می دهند که بین اظهار نظر حسابرس و تعداد بندهای شرط در گزارش حسابرسی با اقلام تعهدی اختیاری رابطه معناداری وجود ندارد.

¹³ Spathis

¹⁴ Ming Hsieh & Ching Tsai

¹⁵ Hudaib & Cooke

¹⁶ Carey et al

¹⁷ Farinha & Viana

¹⁸ Tshipouridou & Spathis

¹⁹ Ruhnke & Schmidt

حساس یگانه و همکاران (۱۳۸۹) به استفاده از مدل لاجیت بررسی رابطه بین اقلام تعهدی اختیاری و گزارش حسابرس با استفاده از مدل لاجیت پرداختند. نتایج نشان می دهد که بین اقلام تعهدی اختیاری و صدور گزارش مشروط توسط حسابرس ارتباط مثبت و معنادار وجود دارد، ولی اقلام تعهدی اختیاری در صورت های مالی شرکت های حسابرسی شده به وسیله سازمان حسابرسی (به عنوان موسسه بزرگ)، تفاوت معناداری با اقلام تعهدی اختیاری در صورت های مالی حسابرسی شده به وسیله موسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران (به عنوان موسسات غیر بزرگ) نداشت.

حیدر پور و توحیدلو (۱۳۹۱) به بررسی تأثیر اقلام تعهدی غیرعادی بر گزارشگری حسابرسی پرداختند. نتایج با کمک رگرسیون لجستیک و خطی نشان داد که بین اقلام تعهدی غیرعادی و صدور گزارش مقبول توسط حسابرسان مؤسسه های بزرگ ارتباط معنادار مثبت وجود دارد.

رحمانی و طالب نیا (۱۳۹۲) به بررسی رابطه بین نوع حسابرس و نوع گزارش حسابرس با شاخص مدیریت سود پرداختند. نتایج نشان می دهد که نوع گزارش حسابرس در صنایع خودرو، فلزات اساسی و مواد و محصولات دارویی رابطه معنادار و منفی با شاخص مدیریت سود را دارد.

بنی مهد و همکاران (۱۳۹۳) به بررسی مدیریت سود و اظهار نظر حسابرس پرداختند. نتایج پژوهش نشان می دهد که مدیریت سود، اندازه شرکت، سودآوری، نسبت بدهی، حق الزحمه حسابرسی و مالکیت دولتی با تعداد بندهای حسابرسی قبل از بند اظهار نظر رابطه معنی دار دارند. شواهد پژوهش بر این نکته تاکید دارند که رابطه مستقیم میان مدیریت سود و تعداد بندهای حسابرسی وجود دارد.

قاسمی نژاد و گرکز (۱۳۹۳) به بررسی رابطه بین تغییر مدیریت و اظهار نظر حسابرس پرداختند. نتایج نشان می دهد که بین تغییر مدیریت (در دوره زمانی پژوهش تغییر مدیریت داشته اند) و تعداد بندهای حسابرسی قبل از بند اظهار نظر در گزارش حسابرسی رابطه ای منفی و معنی دار وجود دارد.

پیری و همکاران (۱۳۹۳) به بررسی رابطه کیفیت گزارشگری مالی با نوع اظهار نظر حسابرس در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران پرداختند. نتایج تحقیق با استفاده از تجزیه و تحلیل رگرسیون لجستیک داده های ترکیبی نشان داد که کیفیت افشا و پایداری سود (معیار های اندازه گیری کیفیت گزارشگری مالی) با نوع اظهار نظر حسابرس رابطه مثبت و معناداری دارند. همچنین کیفیت اقلام تعهدی و دقت اطلاعات مالی (معیار های اندازه گیری کیفیت گزارشگری مالی) با اظهار نظر حسابرس رابطه ای بدون معنی داشته اند.

مرادی و همکاران (۱۳۹۳) با استفاده از مدل رگرسیون لجستیک دریافتند که بین مدیریت سود و اظهار نظر مشروط حسابرس به دلیل ابهام در تداوم فعالیت شرکت، ارتباط مستقیمی وجود دارد. این در حالی است که بین مدیریت سود و اظهار نظر مشروط حسابرس به دلایلی جز ابهام در تداوم فعالیت، ارتباط معناداری مشاهده نشده است.

۴- فرضیه پژوهش

مدیران تمایل دارند نتایج عملکرد و وضعیت مالی شرکت خود را مطلوب گزارش کنند. مقررات حسابداری به مدیران این امکان را می دهد تا با انتخاب روش های پذیرفته شده، گزارش های مالی را تحت تاثیر قرار دهند. موضوعاتی مانند مدیریت سود، تنظیم و ارائه مجدد صورت های مالی و تحریف گزارشگری، گزارش های مالی را تحت تاثیر قرار می دهد (محمدپور، ۱۳۹۳). در این راستا مکانیسم های کنترلی مختلفی مثل کیفیت گزارشگری مالی وجود دارد که موجب تقویت نظارت بر فعالیتهای مدیران، به منظور کاهش رفتارهای فرصت طلبانه ی آنهاست (هاشمی و همکاران، ۱۳۹۳). از سوی دیگر اطلاعات مالی حسابرسی شده ابزاری برای کاهش مخاطره سرمایه گذاری، بهبود کیفیت تصمیم گیری درون سازمانی و برون سازمانی، افزایش سطح بازده ناشی از داد و ستد اوراق بهادار، بهبود ساختار سبد سرمایه گذاری افراد و گروه های مختلف و حفاظت از منافع سهامداران، در مقابل تحریفات و اشتباهات با اهمیت موجود در صورتهای مالی، ناشی از تضاد منافع یا عدم تقارن اطلاعاتی بین سرمایه گذاران و مدیران است (بنی مهد و همکاران، ۱۳۹۳). بنابراین گزارش حسابرس بر رفتار مخاطبین خود تاثیر گذار است و اگر گزارش ارائه شده اثر بخش نباشد، گاه ممکن است منجر به واکنش اشتباه مخاطب شود. در نتیجه از حسابرس انتظار می رود، رویه های حسابداری سؤال برانگیز و خطاهای با اهمیت و موارد خلاف را گزارش نماید (محمدپور، ۱۳۹۳). حمایت بازار از حسابرس و در واقع تقاضا برای خدمات حسابرسی، تا زمانی تداوم می یابد که وی قادر به کشف و گزارش موارد نقض قرارداد باشد (پیری و همکاران، ۱۳۹۲). لذا حسابرسان برای تداوم حرفه حسابرسی و پاسخگویی به نیاز استفاده کنندگان در تصمیم گیری برای تعدیلات حسابرسی، کیفیت گزارشگری مالی را که در واقع ابزار کنترلی رفتارهای فرصت طلبانه مدیریت و همسو با منافع سهامداران است را مد نظر قرار می دهند. با این حساب، منطقی است که بین کیفیت گزارشگری مالی و تعدیلات حسابرسی در رابطه با اقلام صورت سود و زیان رابطه معناداری مشاهده شود. در نتیجه فرضه تحقیق به صورت زیر تبیین شده است:

بین کیفیت گزارشگری مالی و تعدیلات سود حسابرسی رابطه ی معناداری وجود دارد.

۵- روش شناسی پژوهش

این تحقیق در زمره پژوهش های تجربی قرار می گیرد و از نظر هدف، تحقیق کاربردی محسوب می گردد و نتایج حاصل از این تحقیقات به دست پژوهشگران تجربی و کاربردی مورد استفاده قرار می گیرد. جهت آزمون فرضیه پژوهش با توجه به اینکه متغیر وابسته تحقیق به صورت صفر و یک تعریف شده از روش رگرسیون لجستیک مبتنی بر داده های ترکیبی استفاده شده است. رگرسیون لجستیک یک مدل ریاضی است که میتواند برای توصیف رابطه متغیر X با یک متغیر وابسته دو حالتی به عنوان Y مورد استفاده قرار گیرد. منظور از

- متغیر دو حالتی، متغیری است که فقط دارای دو جواب می باشد، مانند مرده یا زنده بودن. اغلب برای این متغیرها از کدهای صفر و یک استفاده می شود (ستایش و همکاران، ۱۳۹۳).
- نمونه ی تحقیق به روش حذف سیستماتیک پس از اعمال پیش فرض های زیر تعیین می گردند:
- ۱- شرکت قبل از سال ۱۳۸۸ در بورس اوراق بهادار تهران پذیرفته شده باشد.
 - ۲- دوره مالی شرکت ها باید منتهی به پایان اسفند ماه باشد.
 - ۳- طی سال های مورد بررسی تغییر فعالیت یا تغییر سال مالی نداده باشند.
 - ۴- جزء بانک ها و موسسات مالی (شرکت های سرمایه گذاری، واسطه گران مالی، شرکت های هلدینگ و لیزینگ ها) نباشند.
 - ۵- اطلاعات مربوط به صورتهای مالی حسابرسی شده شرکت برای دوره مورد بررسی در دسترس باشد.
 - ۶- در شرکت توقف عملیات بیش از سه ماه اتفاق نیفتاده باشد.
- با توجه به مجموع شرایط یاد شده تعداد ۱۲۹ شرکت به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند.

۶- مدل پژوهش

در این پژوهش برای اندازه گیری کیفیت گزارشگری مالی از سه معیار استفاده شده است، بر همین اساس برای آزمون فرضیه تحقیق سه مدل رگرسیونی زیر تبیین شده است.

مدل اول بر حسب معیار اول کیفیت گزارشگری مالی (کوتاری و همکاران، ۲۰۰۵) به صورت زیر می باشد:

$$\text{Audit adjustments}_i = \alpha + \beta_1 \text{DisAccr}_i + \beta_2 \text{INOWN}_i + \beta_3 \text{FREE FLOAT}_i + \beta_4 \text{BRD IND}_i + \beta_5 \text{OPCY}_i + \beta_6 \text{Growth}_i + \beta_7 \text{Size}_i + \beta_8 \text{Lev}_i \quad (1)$$

مدل دوم بر حسب معیار دوم کیفیت گزارشگری مالی (کازنیک، ۱۹۹۹) به صورت زیر می باشد.

$$\text{Audit adjustments}_i = \alpha + \beta_1 \text{DD}_i + \beta_2 \text{INOWN}_i + \beta_3 \text{FREE FLOAT}_i + \beta_4 \text{BRD-IND}_i + \beta_5 \text{OPCY}_i + \beta_6 \text{Growth}_i + \beta_7 \text{Size}_i + \beta_8 \text{Lev}_i \quad (2)$$

مدل سوم بر حسب معیار سوم کیفیت گزارشگری مالی (مک نیکلز و استابن، ۲۰۰۸؛ استابن، ۲۰۱۰) به صورت زیر می باشد.

$$\text{Audit adjustments}_i = \alpha + \beta_1 \text{DisRev}_i + \beta_2 \text{INOWN}_i + \beta_3 \text{FREE FLOAT}_i + \beta_4 \text{BRD-IND}_i + \beta_5 \text{OPCY}_i + \beta_6 \text{Growth}_i + \beta_7 \text{Size}_i + \beta_8 \text{Lev}_i \quad (3)$$

در معادله (۱) و (۲) و (۳) متغیرها به شرح زیر هستند:

α = عرض از مبدأ خط رگرسیون، DisAccr_i = کیفیت گزارشگری مالی بر حسب مدل کوتاری و همکاران، INOWN_i = مالکیت نهادی، FREE FLOAT_i = درصد سهام شناور، BRD-IND_i = استقلال هیئت مدیره، OPCY_i = چرخه عملیاتی، Growth_i = رشد فروش، Size_i = اندازه شرکت، Lev_i = نسبت اهرمی، DD_i = کیفیت گزارشگری مالی بر حسب مدل کازنیک، DisRev_i = کیفیت گزارشگری مالی بر حسب مدل استابن

۷- متغیرهای پژوهش

تعدیلات حسابرسی (Audit adjustments)

متغیر وابسته در این تحقیق تعدیلات حسابرسی (Audit adjustments) می باشد. که اگر در گزارشات حسابرسی تعدیلات مربوط به اقلام درآمد و هزینه وجود داشته باشد یک و در غیر این صورت صفر است.

کیفیت گزارشگری مالی

متغیر مستقل در این تحقیق کیفیت گزارشگری مالی می باشد که بر حسب سه معیار زیر سنجیده می شود.

معیار اول: اولین معیار اندازه گیری اقلام تعهدی اختیاری تعدیل شده بر مبنای عملکرد می باشد که

توسط کوتاری و همکاران (۲۰۰۵) ارائه شده است و به صورت زیر می باشد.

$$TAccr_{i,t} = \alpha_0 + \alpha_1 (1 / Assets_{i,t-1}) + \alpha_2 \Delta Rev_{i,t} + \alpha_3 PPE_{i,t} + \alpha_4 ROA_{i,t} + \varepsilon_{i,t} \quad (4)$$

که در این رابطه TA معرف مجموع اقلام تعهدی است که به صورت زیر قابل محاسبه است:

$$TA_{i,t} = (\Delta CA_{i,t} - \Delta CASH_{i,t} - \Delta CL_{i,t} + \Delta STDEBT_{i,t} - DEPN_{i,t}) \quad (5)$$

در معادله (۴) و (۵) متغیرها به شرح زیر هستند:

$TA_{i,t}$: کل اقلام تعهدی شرکت i در سال t ; $\Delta CA_{i,t}$: تغییرات دارایی های جاری شرکت i در سال t ; $\Delta CASH_{i,t}$:

تغییرات وجه نقد شرکت i در سال t ; $\Delta CL_{i,t}$: تغییرات بدهی های جاری شرکت i در سال t ; $\Delta STDEBT_{i,t}$:

تغییرات تسهیلات کوتاه مدت یا حصه جاری شرکت i در سال t ; $DEPN_{i,t}$: هزینه استهلاک دارایی های مشهود

و نامشهود شرکت i در سال t

همچنین: $Assets_{i,t-1}$ = دارایی های ابتدای دوره شرکت i در سال t ; $TAccr_{i,t}$ = کل اقلام تعهدی شرکت i در سال t

تقسیم بر دارایی های ابتدای دوره، $\Delta Rev_{i,t}$ = برابر با تغییر سالانه درآمدهای عملیاتی تقسیم بر کل داراییهای

ابتدای دوره، $PPE_{i,t}$ = اموال، ماشین آلات و تجهیزات برای شرکت i در سال t تقسیم بر دارایی های ابتدای

سال، $ROA_{i,t}$ = بازده داراییها برای شرکت i در سال t تقسیم بر دارایی های ابتدای سال.

جمله باقیمانده رگرسیون فوق بیانگر اقلام تعهدی اختیاری می باشد که بر حسب صنعت به صنعت و داده

های ترکیبی باید محاسبه گردد. در این پژوهش، قدرمطلق ارزش های اقلام تعهدی اختیاری در منفی یک ضرب

می گردد. بنابراین، ارزش های بالاتر بیانگر کیفیت گزارشگری مالی بالاتر می باشد (تقی زاده خانقاه و زینالی،

$$DisAccr = - |\varepsilon_{i,t}| \quad (1394؛ کوتاری و همکاران، 2005).$$

معیار دوم: مدل کازنیک (۱۹۹۹) است دلیل انتخاب این معیار جهت ارزیابی کیفیت گزارشگری مالی،

این است که سجادی و همکاران (۱۳۸۹)، ۴ مدل و همچنین یعقوب نژاد و همکاران (۱۳۹۰)، ۶ مدل اصلی از

مدلهای اقلام تعهدی را به تفکیک هر صنعت از نظر معنی داری و قابلیت پیش بینی کنندگی مورد بررسی قرار

دادند و مدل کازنیک به عنوان مدل بهینه در ایران انتخاب شده است (اخگر و کرمی، ۱۳۹۳). این مدل با افزودن

تغییر در خالص وجه نقد عملیاتی، مدل جونز را تعدیل می کند (رحمانی و بشیری منش، ۱۳۹۲) و بر حسب صنعت به صنعت و داده های ترکیبی، به صورت زیر محاسبه می شود.

$$TAC/TA_{i,t} = \beta_1(1/TA)_{i,t} + \beta_2(\Delta REV - \Delta REC)_{i,t}/TA_{i,t} + \beta_3(PPE/TA)_{i,t} + \beta_4(\Delta CFO/TA)_{i,t} + \varepsilon_{i,t} \quad (6)$$

که در آن:

$TAC_{i,t}$ = مجموع اقلام تعهدی محاسبه شده مطابق با مدل بالا، $TA_{i,t}$ = دارایی های ابتدای دوره شرکت i در سال t
 $\Delta REV_{i,t}$ = تغییر در درآمد فروش شرکت i در سال t ، $\Delta REC_{i,t}$ = تغییر در حسابهای دریافتی شرکت i در سال t
 $PPE_{i,t}$ = اموال، ماشین آلات و تجهیزات شرکت i در سال t ، $\Delta CFO_{i,t}$ = تغییر در جریان نقد عملیاتی شرکت i در سال t

معیار دوم نیز برابر قدرمطلق این مقدار ضربدر منفی یک است و بنابراین، مقدار بالاتر نشانگر کیفیت

گزارشگری بیشتر است (مشایخی و محمد پور، ۱۳۹۳؛ کازنیک، ۱۹۹۹).
 $DD_i = -|\varepsilon_{i,t}|$

معیار سوم: درآمدهای اختیاری است که توسط استابن (۲۰۱۰) و مک نیکلز و استابن (۲۰۰۸) ارائه

شده است. برای برآورد این معیار از الگوی رگرسیونی زیر استفاده شده است:

$$DAR_{i,t} = \alpha_0 + \alpha_1 DRev_{i,t} + \varepsilon_{i,t} \quad (7)$$

که در آن: $DAR_{i,t}$ = تغییرات سالانه حسابهای دریافتی تقسیم بر کل داراییهای ابتدای دوره.

$DRev_{i,t}$ = تغییرات سالانه درآمدها تقسیم بر کل داراییهای ابتدای دوره.

درآمدهای اختیاری، باقیمانده الگو می باشد که بر حسب صنعت به صنعت و داده های ترکیبی محاسبه می شود. در این پژوهش، قدرمطلق درآمدهای اختیاری در منفی یک ضرب شده است. بنابراین ارزشهای بالاتر $DisRev$ بیانگر

کیفیت بالای گزارشگری مالی است (مک نیکلز و استابن، ۲۰۰۸؛ گوماریز و بالستا^{۲۰}، ۲۰۱۴).
 $DisRev_i = -|\varepsilon_{i,t}|$

مالکیت نهادی (INOWN): مطابق تعریف بوش^{۲۱} (۱۹۹۸) درصدی از سهام یک شرکت سهامی است

که متعلق به بانکها، بیمه ها، نهادهای مالی، صندوقهای مشترک، شرکتهای هلدینگ، سازمان و نهادها و شرکتهای دولتی است. که از نتیجه کسر تعداد سهام در اختیار سهامداران نهادی بر کل سهام محاسبه می شود (عباسی و کلاتری، ۱۳۹۳).

درصد سهام شناور آزاد (FREE FLOAT): درصد مالکیت سهام آزاد شناور عددی است که از

نتیجه کسر تعداد سهام متعلق به سهامداران عمده (دارای بیش از ۵٪ از سهام شرکت) از تعداد کل سهام تقسیم

بر تعداد کل سهام شرکت بدست می آید (گرد و همکاران، ۱۳۹۱).

²⁰ Gomariz & Ballesta

²¹ Bushee

استقلال هیئت مدیره (BRD-IN): از نسبت تعداد مدیران غیر موظف به تعداد کل اعضای هیات

مدیره برای اندازه گیری استقلال هیات مدیره استفاده شده است (دمیتراپلاس و استریو^{۲۲}، ۲۰۱۰).

چرخه عملیاتی (OPCY): چرخه عملیاتی میانگین دوره پرداخت وجوه برای تولید و دریافت وجه از

فروش ها است. طولانی بودن چرخه عملیاتی موجب طولانی شدن فاصله زمانی تبدیل اقلام تعهدی به جریانهای نقدی می شود. که این امر موجب کاهش دقت پیش بینی اقلام تعهدی و کاهش کیفیت گزارشگری مالی می شود (نیکو مرام و بادآورنهدی، ۱۳۸۸). که به صورت زیر محاسبه می شود:

$$OPCY_{i,t} = \frac{(AP_{i,t} + AP_{i,t-1})/2}{Purchases_{i,t}/360} + \frac{(INV_{i,t} + INV_{i,t-1})/2}{COGS_{i,t}/360} + \frac{(AR_{i,t} + AR_{i,t-1})/2}{SALE_{i,t}/360} \quad (۸)$$

AP: حسابهای پرداختنی، Purchases = بهای تمام شده کالای فروخته شده بعلاوه موجودی کالای پایان دوره
= AR = منهای موجودی کالای اول دوره، INV = موجودی کالا پایان دوره، COGS = بهای تمام شده فروش،
= SALE = حسابهای دریافتنی تجاری، فروش.

رشد فروش (Growth): مطابق تحقیقات گذشته شرکتها با رشد فروش بیشتر، به دلیل فشار آوردن

انتظارات سرمایه گذاران و بازار سرمایه با احتمال بیشتری به مدیریت سود می پردازند.

$$Growth_{i,t} = \frac{Sale_{i,t} - Sale_{i,t-1}}{Sale_{i,t-1}} \quad (۹)$$

$Growth_{i,t}$ = درصد رشد فروش شرکت i در سال t ، $Sale_{i,t}$ = جمع فروش شرکت i در سال t ، $Sale_{i,t-1}$ = جمع فروش شرکت i در پایان سال $t-1$ (سیفی قبادی، ۱۳۹۳).

اندازه شرکت (Size): گروهی از مطالعات نشان می دهد که اندازه شرکت بر کیفیت گزارشگری

مالی تأثیر مثبت دارد و دلایلی مانند برقراری سیستم کنترل داخلی کارآمد، ارتباط با مؤسسات بزرگ حسابرسی و رعایت هزینه اعتبار و شهرت را از عوامل اصلی آن تلقی میکنند. در این تحقیق از ارزش بازار سهام در پایان سال به عنوان مبنای تعیین ارزش شرکت و نهایتاً از لگاریتم آن به عنوان متغیر اندازه شرکت استفاده می شود (اخگر و کرمی، ۱۳۹۳).

نسبت اهرمی (Lev): تحقیقات قبلی نشان داده اند که درجه اهرم مالی با مدیریت سود رابطه مثبت دارد،

شرکتهایی که از نسبت بدهی به کل دارایی های زیادی برخوردار هستند، به منظور اطمینان بخشی به اعتباردهندگان مبتنی بر توانایی پرداخت اصل و بهره وام ها و اعتبارات دریافتی، اقدام به مدیریت سود می کنند. از این رو به نظر میرسد کیفیت گزارشگری مالی با ساختار تأمین مالی شرکت در ارتباط باشد (سیفی قبادی، ۱۳۹۳). که از نتیجه تقسیم مجموع بدهی ها بر مجموع دارایی ها محاسبه می شود (دمیتراپلاس و استریو، ۲۰۱۰).

²² Dimitropoulos & Asteriou

۸- تجزیه و تحلیل یافته ها

۸-۱- آمار توصیفی: جدول (۱) آمار توصیفی متغیرهای مدل ها را نشان می دهد که شامل اطلاعات مربوط به میانگین، میانه، بیشترین و کمترین است. اصلی ترین شاخص مرکزی، میانگین است که نشان دهنده نقطه تعادل و مرکز ثقل توزیع است و شاخص خوبی برای نشان دادن مرکزیت داده هاست. برای مثال مقدار میانگین برای متغیر چرخه عملیاتی برابر با ۳۱۷/۲۰۷۳ می باشد که نشان می دهد بیشتر داده ها حول این نقطه تمرکز یافته اند. پارامترهای پراکندگی، معیاری برای تعیین میزان پراکندگی از یکدیگر یا میزان پراکندگی آنها نسبت به میانگین است. از مهم ترین پارامترهای پراکندگی، انحراف معیار است. در بین متغیرها کیفیت گزارشگری مالی الگوی مک نیکلز و استابن کمترین و متغیر چرخه عملیاتی بیشترین میزان پراکندگی را دارا می باشند.

جدول (۱) آمار توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیرها	میانگین	بیشترین	کمترین	انحراف معیار
تعدیلات حسابرسی	۰/۴۵۳۴	۱/۰۰۰۰	۰/۰۰۰۰	۰/۴۹۸۱
کیفیت گزارشگری مالی الگوی کوتاری	-۰/۰۸۸۵	-۰/۰۰۰۱	-۰/۶۵۵۶	۰/۰۸۶۱
کیفیت گزارشگری مالی الگوی کازنیک	-۰/۰۹۰۴	-۰/۰۰۰	-۰/۷۳۶۸	۰/۰۹۲۳
کیفیت گزارشگری مالی الگوی مک نیکلز و استابن	-۰/۰۷۱۱	-۰/۰۰۱۰	-۰/۴۶۴۱۹	۰/۰۸۲۰
مالکیت نهادی	۰/۶۷۵۶	۰/۹۹۴۵	۰/۰۰۰۰	۰/۲۹۲۵
درصد سهام شناور	۰/۲۶۴۹	۰/۸۸۶۲	۰/۰۰۵۴	۰/۱۷۶۹
استقلال هیئت مدیره	۰/۶۴۲۴	۱/۰۰۰۰	۰/۰۰۰۰	۰/۱۹۶۷
چرخه عملیاتی	۳۱۷/۲۰۷۳	۱۷۹۷/۴۰۹	۴۷/۶۷۱۱	۴۴۱/۵۱۹۹
رشد فروش	۰/۱۹۷۳	۲/۳۹۴۷	-۰/۸۴۸۱	۰/۳۶۵۷
اندازه شرکت	۱۳/۰۷۷۱	۱۸/۴۵۳۲	۹/۵۰۷۱	۱/۵۶۵۷
نسبت اهرمی	۰/۶۵۴۰	۲/۳۸۳۷	۰/۰۹۰۲	۰/۲۵۲۵

۸-۲- آمار استنباطی: در این پژوهش برای ارزیابی سه مدل کیفیت گزارشگری مالی از رگرسیون چند متغیره استفاده شده است. در نتیجه به منظور قابلیت استفاده از نتایج این سه مدل، باید از برقراری فروض رگرسیون خطی کلاسیک اطمینان حاصل نمود. برای تشخیص همخطی بین متغیرها از آزمون VIF استفاده شد. تا زمانی که مقدار VIF بیشتر از ۱۰ باشد، بیانگر وجود هم خطی است نتایج حاصل از آزمون برای هر سه مدل کیفیت گزارشگری مالی نشان داد که مقدار VIF در تمامی صنایع کمتر از ۱۰ بوده و مشکل هم خطی وجود نداشته است. با توجه به اینکه داده های مورد استفاده در این پژوهش ترکیبی (سال- شرکت) می باشند و در داده های ترکیبی به منظور انتخاب بین داده های تابلویی و تلفیقی از آزمون F لیمر استفاده شده است. در صورتی که ارزش احتمال (P-value) به دست آمده کمتر از پنج درصد باشد، داده های تابلویی اثرات ثابت و در غیر این صورت شیوه داده های تلفیقی برای برآورد مدل جانبی استفاده می شود. برای تعیین اینکه الگوی مورد استفاده در شیوه داده های تابلویی، در قالب کدام یک از روش های اثرات ثابت یا اثرات تصادفی انجام شود، آزمون هاسمن انجام شده است،

در صورتی که ارزش احتمال (P-value) به دست آمده کمتر از پنج درصد باشد، اثرات ثابت و در غیر این صورت روش اثرات تصادفی برای برآورد مدل جانبی استفاده می‌شود. نتایج حاصل از تعیین نوع داده‌های ترکیبی که برای آزمون مدل‌های کیفیت گزارشگری مالی برای هر صنعت بکار می‌رود باید با استفاده از داده‌های تلفیقی برآورد شود. در این پژوهش به منظور بررسی واریانس ناهمسانی از آزمون والد تعدیل شده (xttest3) استفاده شده است. فرضیه صفر این آزمون نشان دهنده همسان بودن واریانس‌ها و فرضیه مخالف آن بیانگر ناهمسان بودن واریانس‌ها است. بررسی ناهمسانی واریانس برای هر صنعت صورت گرفته شده است. نتایج در هر سه مدل کیفیت گزارشگری مالی نشان می‌دهد که آماره P-Value محاسبه شده در آزمون والد تعدیل شده، در تمامی صنایع، کمتر از سطح خطای ۵٪ می‌باشد. از این رو فرضیه صفر این آزمون مبنی بر همسان بودن واریانس‌ها رد می‌شود. لذا می‌توان گفت که کلیه مدل‌ها در تمام صنایع با مشکل واریانس ناهمسانی مواجه می‌باشد. که برای رفع آن از روش حداقل مربعات تعمیم یافته (GLS) استفاده شده است.

۸-۳- آزمون فرضیات پژوهش: نتایج مربوط به آزمون فرضیه پژوهش مدل اول، مدل دوم و مدل سوم در جدول (۲، ۳، ۴) ارائه شده است.

پیش شرط‌های انجام رگرسیون خطی مانند وجود رابطه خطی بین متغیرهای مستقل و وابسته، همسانی واریانس متغیر وابسته و متغیرهای مستقل توزیع نرمال متغیر وابسته و باقیمانده‌ها یا خطای اندازه‌گیری مدل را نیاز ندارد. لیکن موضوع همراستایی چندگانه در رگرسیون لجستیک نیز وجود دارد که به معنای عملکرد خطی هر یک از متغیرهای مستقل نسبت به یکدیگر است. برای این منظور برای هر ضریب بنا باید مقدار خطای استاندارد جزئی باشد. اگر هر متغیر مستقلی دارای خطای استاندارد بالایی باشد نشان از وجود همراستایی چندگانه روی آن متغیر دارد. همچنین معیار بررسی نکویی برازش در رگرسیون لجستیک، LR می‌باشد که مانند آماره F در رگرسیون معمولی عمل می‌کند.

همانطور که در جدول ۲ مشاهده می‌شود، در مدل اول با توجه به آماره LR و احتمال مربوط به آن می‌توان نتیجه گرفت: که در سطح اطمینان ۹۵٪ معادله رگرسیون معنی دار است. بنابراین می‌توان گفت مدل ارائه شده توسط متغیرهای موجود در مدل به خوبی قادر به بیان تغییرات متغیر وابسته می‌باشد. یعنی متغیرهای موجود به خوبی تغییر در متغیر وابسته را تبیین می‌کنند. در نتیجه، مدل به لحاظ آماری برای پیش‌بینی بندهای تعدیلی حساس‌تری معتبر است. ضریب تعیین مدل بیان‌کننده میزان مربوط بودن متغیرهای مستقل با متغیر وابسته (تعدیلات سود حساس‌تری) می‌باشد. ضریب تعیین مدل ۰/۱۴۵۶ می‌باشد. بنابراین به طور متوسط ۱۴/۵۶ درصد تغییرات متغیر وابسته توسط این مدل تبیین می‌شود. آماره Z برای متغیر کیفیت گزارشگری مالی الگوی کوتاری و همکاران (DisAccr) برابر ۱/۹۷۸۲- در سطح معناداری ۰/۰۴۷۹ می‌باشد. ضریب متغیر کیفیت گزارشگری مالی الگوی کوتاری و همکاران برابر ۱/۹۰۱۱- می‌باشد که منفی بوده و بیانگر تاثیر منفی کیفیت گزارشگری مالی بر بندهای تعدیلی حساس‌تری می‌باشد. در نتیجه فرضیه پژوهش در سطح اطمینان ۹۵ درصد تایید می‌شود.

جدول (۲) اثر کیفیت گزارشگری مالی بر بندهای تعدیلی حسابرس - مدل کوتاری و همکاران

متغیرها	ضرایب	خطای استاندارد	آماره Z	معناداری
عرض از مبدا	-۲/۶۱۷۹	۰/۹۴۰۴	-۲/۷۸۳۸	۰/۰۰۵۴
کیفیت گزارشگری مالی الگوی کوتاری و همکاران	-۱/۹۰۱۱	۰/۹۶۱۰	-۱/۹۷۸۲	۰/۰۴۷۹
مالکیت نهادی	-۰/۲۹۸۹	۰/۳۷۶۲	-۰/۷۹۴۷	۰/۴۲۶۸
درصد سهام شناور	۱/۹۱۱۷	۰/۶۲۰۲	۳/۰۸۲۲	۰/۰۰۲۱
استقلال هیئت مدیره	-۱/۰۰۴۵	۰/۴۳۲۹	-۲/۳۲۰۵	۰/۰۲۰۳
چرخه عملیاتی	۰/۰۰۳۱	۰/۰۰۰۵	۵/۹۱۰۹	۰/۰۰۰۰
رشد فروش	-۰/۰۳۲۸	۰/۲۴۵۹	-۰/۱۳۳۴	۰/۸۹۳۸
اندازه شرکت	-۰/۰۳۰۵	۰/۰۶۱۶	-۰/۴۹۴۷	۰/۶۲۰۸
نسبت اهرمی	۳/۱۱۵۱	۰/۴۴۰۶	۷/۰۶۹۵	۰/۰۰۰۰
ضریب تعیین (McFadden R-squared)		۰/۱۴۵۶		
آماره LR	۱۵۱/۱۷۶۶	احتمال Prob(LR statistic)	0/0000	

همانطور که در جدول ۳ مشاهده می شود، در مدل دوم با توجه به آماره LR و احتمال مربوط به آن می توان نتیجه گرفت که در سطح اطمینان ۹۵٪ معادله رگرسیون معنی دار است. بنابراین می توان گفت مدل ارائه شده توسط متغیرهای موجود در مدل به خوبی قادر به بیان تغییرات متغیر وابسته می باشد. ضریب تعیین مدل ۰/۱۱۴۱ می باشد. بنابراین به طور متوسط ۱۱/۴۱ درصد تغییرات متغیر وابسته توسط این مدل تبیین می شود. آماره Z برای متغیر کیفیت گزارشگری مالی الگوی کازنیک (DD) برابر ۲/۳۰۸۶- در سطح معناداری ۰/۰۲۱۰ می باشد. ضریب متغیر کیفیت گزارشگری مالی الگوی کازنیک برابر ۲/۰۱۲۰- می باشد که منفی است. این یافته ها حاکی از تاثیر کاهش رفتارهای فرصت طلبانه مدیران بر گزارش حسابرس می باشد. در نتیجه فرضیه پژوهش در سطح اطمینان ۹۵ درصد تایید می شود.

جدول (۳) اثر کیفیت گزارشگری مالی بر بندهای تعدیلی حسابرس - مدل کازنیک

متغیرها	ضرایب	خطای استاندارد	آماره Z	معناداری
عرض از مبدا	-۱/۹۶۵۶	۰/۸۹۴۷	-۲/۱۹۶۹	۰/۰۲۸۰
کیفیت گزارشگری مالی الگوی کازنیک	-۲/۰۱۲۰	۰/۸۷۱۵	-۲/۳۰۸۶	۰/۰۲۱۰
مالکیت نهادی	-۰/۳۰۴۶	۰/۳۶۲۷۸۷	-۰/۸۳۹۸	۰/۴۰۱۰
درصد سهام شناور	۱/۴۵۲۹	۰/۵۹۰۲	۲/۴۶۱۶	۰/۰۱۳۸
استقلال هیئت مدیره	-۰/۸۸۱۹	۰/۴۱۵۱	-۲/۱۲۴۵	۰/۰۳۳۶
چرخه عملیاتی	۰/۰۰۲۱	۰/۰۰۰۴	۴/۵۰۷۵	۰/۰۰۰۰
رشد فروش	-۰/۱۸۲۳	۰/۲۳۶۸	-۰/۷۶۹	۰/۴۴۱۳
اندازه شرکت	-۰/۰۲۳۳	۰/۰۵۹۰	-۰/۳۹۵۳	۰/۶۹۲۶
نسبت اهرمی	۲/۵۲۲۳	۰/۴۰۵۶	۶/۲۱۸۸	۰/۰۰۰۰
ضریب تعیین (McFadden R-squared)		۰/۱۱۴۱		
آماره LR	۱۲۱/۶۷۳۱	احتمال Prob(LR statistic)	0/0000	

همانطور که در جدول ۴ مشاهده می شود، در مدل سوم با توجه به آماره LR و احتمال مربوط به آن می توان نتیجه گرفت که: در سطح اطمینان ۹۵٪ معادله رگرسیون معنی دار است. بنابراین می توان گفت مدل ارائه شده توسط متغیرهای موجود در مدل به خوبی قادر به بیان تغییرات متغیر وابسته می باشد. ضریب تعیین مدل ۰/۱۱۰۷ می باشد. بنابراین به طور متوسط ۱۱/۰۷ درصد تغییرات متغیر وابسته توسط این مدل تبیین می شود. ضریب متغیر کیفیت گزارشگری مالی الگوی مک نیکلز و استابن برابر ۰/۱۲۲۸- می باشد که منفی بوده ولی معنادار نمی باشد. در نتیجه کیفیت گزارشگری مالی طبق الگوی مک نیکلز و استابن با تعدیلات سود حسابرسی رابطه معناداری ندارد.

جدول (۴) اثر کیفیت گزارشگری مالی بر بندهای تعدیلی حسابرسی - مدل مک نیکلز و استابن

متغیرها	ضرایب	خطای استاندارد	آماره Z	معناداری
عرض از مبدا	-۱/۸۳۹۹	۰/۸۸۹۰	-۲/۰۶۹۶	۰/۰۳۸۵
کیفیت گزارشگری مالی الگوی مک نیکلز و استابن	-۰/۱۲۲۸	۰/۹۶۹۳	-۰/۱۲۶۷	۰/۸۹۹۲
مالکیت نهادی	-۰/۳۸۱۲	۰/۳۵۹۳	-۱/۰۶۰۸	۰/۲۸۸۸
درصد سهام شناور	۱/۲۵۵۵	۰/۵۸۴۰	۲/۱۴۹۶	۰/۰۳۱۶
استقلال هیئت مدیره	-۰/۸۸۱۳	۰/۴۱۵۱	-۲/۱۲۲۸	۰/۰۳۳۸
چرخه عملیاتی	۰/۰۰۲۲	۰/۰۰۰۵	۴/۳۸۳۹	۰/۰۰۰۰
رشد فروش	-۰/۴۴۷۵	۰/۲۶۲۸	-۱/۷۰۲۵	۰/۰۸۸۷
اندازه شرکت	-۰/۰۰۷۷	۰/۰۵۸۸	-۰/۱۳۲۳	۰/۸۹۴۷
نسبت اهرمی	۲/۴۷۹۱	۰/۴۰۱۰	۶/۱۸۱۲	۰/۰۰۰۰
ضریب تعیین (McFadden R-squared)		۰/۱۱۰۷		
آماره LR	۱۱۸/۱۲۳۷	احتمال Prob(LR statistic)	0/0000	

لازم به ذکر است که از بین متغیرهای کنترلی، درصد سهام شناور (FREE FLOAT_i)، چرخه عملیاتی (OPCY)، نسبت اهرمی (LEV) در هر سه مدل بر تعدیلات سود حسابرسی رابطه مثبت و معنادار دارد. زیرا مقدار احتمال آماره Z برای آنها کمتر از سطح خطای ۰/۰۵ است. علت این رابطه در خصوص درصد سهام شناور به این دلیل است که افزایش درصد سهام شناور موجب کاهش قدرت مالکان بر مدیریت می شود، این عامل ارائه اطلاعات توسط مدیریت را تحت تأثیر قرار می دهد؛ در نتیجه، موجب کاهش کیفیت گزارشگری مالی و افزایش تعدیلات حسابرسی می شود. در خصوص چرخه عملیاتی، طولانی بودن چرخه عملیاتی موجب طولانی شدن فاصله زمانی تبدیل اقلام تعهدی به جریانهای نقدی می شود که این امر موجب کاهش دقت پیش بینی اقلام تعهدی و کاهش کیفیت گزارشگری مالی می شود. همچنین چرخه عملیات بلند مدت اغلب باعث ایجاد استقراض می شود و سودآوری را کاهش می دهد. در نتیجه، اگر چرخه عملیاتی طولانی شود احتمال تقلب مدیریت با استفاده از غرض ورزی در اقلام تعهدی بیشتر می شود و موجب افزایش تعدیلات حسابرسی می شود. در خصوص اهرم مالی به این دلیل است که اهرم مالی نشان دهنده توانایی شرکت در بازپرداخت بدهی ها است.

شرکتهایی که در بازپرداخت بدهی های خود ناتوان بوده، به احتمال زیاد گزارش حسابرسی همراه با تعدیلات دریافت می کنند. زیرا حسابرسان در رابطه با تداوم فعالیت آنها مطمئن نیستند. استقلال هیئت مدیره (BRD-IND_i) در هر سه مدل بر تعدیلات سود حسابرسی رابطه منفی و معنادار دارد. زیرا مقدار احتمال آماره Z برای این متغیر کمتر از سطح خطای ۰/۰۵ است. افزایش اعضای غیرموظف هیأت راهکار مناسبی در جهت جلوگیری و کشف به موقع تخلفات و انحرافات احتمالی از اصول و استانداردهای پذیرفته شده بوده و این موضوع منجر به کاهش تعدیلات حسابرسی در شرکتهای مذکور میگردد.

۹- نتیجه گیری

بر اساس فرضیه تحقیق همانطور که انتظار می رفت نتایج با استفاده از سه معیار کیفیت گزارشگری مالی نشان می دهد که افزایش کیفیت گزارشگری مالی باعث کاهش تعدیلات حسابرسی می شود. یعنی هر چه کیفیت گزارشگری مالی در یک شرکت افزایش یابد، آن گاه تعداد بندهای سود و زیانی حسابرسی کاهش می یابد. نتایج این تحقیق مشابه تحقیقات خارجی مینگ شیه و چینگ سای (۲۰۰۴)، لنوکس و همکاران (۲۰۱۵)، فرانسیس و کریشنان (۱۹۹۹) و تحقیقات داخلی بنی مهد و همکاران (۱۳۹۳)، حساس یگانه و همکاران (۱۳۸۹)، حیدر پور و توحیدلو (۱۳۹۱)، رحمانی و طالب نیا (۱۳۹۲) و تقی زاده خانقاه (۱۳۹۲) و بر خلاف یافته های پیری و همکاران (۱۳۹۳) و سیتوریدو و اسپادس (۲۰۱۳) می باشد. با توجه به نتیجه پژوهش می توان گفت که از نقطه نظر استفاده کنندگان صورتهای مالی، گزارشهای تعدیلی حسابرسان، نشانه ای از کیفیت پایین صورتهای مالی می باشد و پایین آمدن کیفیت صورتهای مالی نیز باعث تعدیل گزارش حسابرسی میشود. با توجه به آنچه در مبنای نظری به آن اشاره شد کیفیت گزارشگری مالی برای استفاده کنندگان حائز اهمیت می باشد. در نتیجه یکی از دلایل یافته مذکور این است که کیفیت گزارشگری مالی نزد حسابرسان در تصمیم گیری برای تعدیلات حائز اهمیت می باشد. زیرا آنچه مسلم است و نسبت به آن اتفاق نظر وجود دارد این است که همه سرمایه گذاران متقاضی گزارشگری با کیفیت بالا هستند و از آنجا که گزارش حسابرسی تنها وسیله ارتباط بین حسابرس و استفاده کنندگان از صورتهای مالی است و حسابرس نتایج فرآیند حسابرسی را از طریق آن منعکس می کند و حسابرسان در تامل با استفاده کنندگان و مورد اعتماد آنها می باشند در تصمیم گیری برای تعدیلات خود کیفیت گزارشگری مالی را مد نظر قرار می دهند. زیرا چنانچه حسابرسان در کشف و گزارش اطلاعات مالی گمراه کننده و تحریفات با اهمیت قصور نمایند. این موضوع در دراز مدت ارزش اقتصادی حسابرسی را کاهش داده و با سلب اعتماد استفاده کنندگان نسبت به کیفیت و اثر بخشی گزارش حسابرسی به ثبات و استحکام بازار سرمایه آسیب جدی وارد خواهد نمود. این موضوع به معنی آن است که فرآیند حسابرسی موجب می شود تا ارزش صورت های مالی نزد سرمایه گذاران افزایش یابد و این خود در نهایت ارتقای منزلت و ارزش حرفه حسابرسی نزد سرمایه

گذاران را به دنبال دارد. در نتیجه حسابرسان برای تصمیم گیری در مورد تعدیلات حسابرسی کیفیت گزارشگری مالی را مد نظر قرار می دهند. بنابراین کاهش کیفیت گزارشگری مالی موجب افزایش تعدیلات حسابرسی می شود. دلیل دوم این است حسابرسان در تصمیم گیری برای تعدیلات این موضوع را مد نظر قرار می دهند که مدیران برای حداقل کردن تفاوت بین سود پیش بینی شده و سود گزارش شده انگیزه دارند و از اقلام تعهدی و سایر رویه های حسابداری احتیاطی برای دستکاری سود گزارش شده و در جهت کمینه کردن این تفاوت استفاده می کنند. این انگیزه مدیریت و دستکاری سود گزارش شده موجب کاهش کیفیت گزارشگری مالی می شود و در نتیجه حسابرسان به دنبال کاهش کیفیت گزارشگری مالی بنا به دلایل پیش گفته گزارش خود را با تعدیلات منتشر می کنند. در نتیجه کاهش کیفیت گزارشگری مالی باعث افزایش تعدیلات حسابرسی می شود. در تحقیقات آتی می توان از سایر معیارهای کیفیت گزارشگری مالی استفاده نمود. همچنین پژوهش های آتی می توانند علاوه بر تعدیلات سود و زیانی، دیگر تعدیلات را نیز مد نظر قرار دهند.

محدودیت های پژوهش: محدودیت اصلی در این تحقیق فرض درست و صحیح بودن گزارشهای

حسابرسی و اصولی انجام شدن عملیات حسابرسی می باشد. در این تحقیق فرض شده است که گزارش حسابرسی عاری از هرگونه اشکال احتمالی بوده است. همچنین عدم کنترل بعضی از عوامل موثر بر نتایج پژوهش از جمله تاثیر متغیرهایی چون عوامل اقتصادی، شرایط سیاسی، وضعیت اقتصاد جهانی، قوانین و مقررات و... خارج از دسترس محقق بوده و ممکن است بر بررسی روابط اثر گذار باشد. عدم تعدیل اقلام صورت های مالی بواسطه وجود تورم نیز یکی دیگر از محدودیت های تحقیق می باشد.

فهرست منابع:

۱. ابراهیمی کردلرع، سیدی ع. ۱۳۸۷. نقش حسابرسان مستقل در کاهش اقلام تعهدی اختیاری. بررسیهای حسابداری و حسابرسی، ۵۴: ۱۶-۳.
۲. ابراهیمی ک، پیوندی م، فخارمنش م. ۱۳۹۳. بررسی تاثیر ساختار مالکیت شرکت بر حق الزحمه حسابرسی و اظهارنظر حسابرسان مستقل شرکت ها. فصلنامه علمی پژوهشی حسابداری مالی، ۲۴: ۷۸-۵۹.
۳. احمدی م، قلمبر م، درسه ص. ۱۳۹۳. بررسی تأثیر اندازه مؤسسه حسابرسی و اظهار نظر حسابرس بر خطر سقوط آتی قیمت سهام. بررسیهای حسابداری، ۴: ۵۹-۳۷.
۴. اخگر م، کرمی ا. ۱۳۹۳. بررسی تأثیر ویژگی های شرکت بر کیفیت گزارشگری مالی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. بررسیهای حسابداری، ۴: ۲۲-۱.
۵. اعتمادی ح، محمدی ا، ناظمی اردکانی م. ۱۳۸۸. بررسی رابطه بین تخصص صنعت حسابرس و کیفیت سود در شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. پژوهش های حسابداری مالی، ۲: ۳۲-۱۷.
۶. آزادع، کاظمی م. ۱۳۹۲. رابطه ی بین بندهای پس از اظهارنظر در گزارش حسابرس و تجدیدارائه ی صورتهای مالی. یازدهمین همایش ملی حسابداری ایران، مشهد، دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۸-۱۷ مهر، تعداد صفحات ۱۸.

۷. آقایی م، بابایی س. ۱۳۹۳. رابطه بین تعدیل اظهارنظر حسابرس و زمان بندی افشای اطلاعات. فصلنامه مطالعات تجربی حسابداری مالی، ۴۲: ۲۹-۱.
۸. بنی مهدب، حساس یگانه ی، یزدانیان ن. ۱۳۹۳. مدیریت سود و اظهارنظر حسابرس: شواهدی از بخش خصوصی حسابداری. فصلنامه علمی پژوهشی حسابداری مدیریت، ۲۱: ۳۲-۱۷.
۹. پیری پ، شیخ محمدی ا، جوادی ن. ۱۳۹۲. بررسی ارتباط بین اندازه موسسه حسابداری، تعداد صاحبکاران موسسه حسابداری با کیفیت حسابداری. دانش حسابداری، ۵۱: ۲۶-۱.
۱۰. پیری پ، دیدار ح، دانشیار ف. ۱۳۹۳. بررسی رابطه کیفیت گزارشگری مالی با نوع اظهار نظر حسابرس در شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. پژوهش های کاربردی در گزارشگری مالی، ۵: ۷۴-۴۷.
۱۱. پیری پ، دیدار ح، خدایار یگانه س. ۱۳۹۳. بررسی تاثیر توانایی مدیریت بر کیفیت گزارشگری مالی در طول چرخه عمر شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. پژوهش های حسابداری مالی، ۳: ۱۱۸-۹۹.
۱۲. تقی زاده خانقاه و، زینالی م. ۱۳۹۴. نقش کیفیت گزارشگری مالی در کاهش اثرهای محدودکننده تقسیم سود بر سرمایه گذاری شرکت ها در مراحل چرخه عمر. بررسی های حسابداری و حسابداری، ۲: ۱۸۲-۱۶۱.
۱۳. جامعی ر، هلشی م، حاجی عیدی ع. ۱۳۹۱. بررسی تأثیر عملکرد مدیران بر اظهارنظر حسابرس مستقل در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. بررسی های حسابداری و حسابداری، ۴: ۱۴-۱.
۱۴. حساس یگانه ی، بولو ق، فرخی نژاد ف. ۱۳۸۹. رابطه بین ارقام تعهدی اختیاری و گزارش حسابرس. دانش حسابداری، ۳: ۲۱-۶.
۱۵. حیدرپور ف، توحیدلو م. ۱۳۹۱. تأثیر ارقام تعهدی غیرعادی بر گزارشگری حسابداری. بررسی های حسابداری و حسابداری، ۴: ۵۰-۳۳.
۱۶. رحمانی ع، بشیری منش ن. ۱۳۹۲. بررسی قدرت کشف مدل های مدیریت سود. تحقیقات حسابداری و حسابداری، ۱۹.
۱۷. رحمانی ه، طالب نیا ق. ۱۳۹۲. رابطه بین نوع حسابرس و نوع گزارش حسابرس با شاخص مدیریت سود. پژوهش های حسابداری مالی و حسابداری، ۱۹: ۴۲-۲۳.
۱۸. ستایش م، فتاحی نافچی ح، عباسپور س، روستایی م. ۱۳۹۳. ارائه رویکردی نوین بر صدور گزارش حسابداری با استفاده از داده کاوی (مطالعه موردی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران). دانش حسابداری، ۵۷: ۲۶-۵.
۱۹. سیفی قبادی ح. ۱۳۹۳. بررسی رابطه تغییر مالکیت با کیفیت حسابداری. پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده علوم اداری و اقتصادی دانشگاه فردوسی مشهد.
۲۰. عباسی م، کلانتری ا. ۱۳۹۳. بررسی تأثیر نظام راهبری شرکتی بر دوگانگی وظیفه مدیرعامل؛ منتخب شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. فصلنامه روند، ۶۵: ۱۷۴-۱۴۵.

۲۱. قاسمی نژاد، گرکز م. ۱۳۹۳. تغییر مدیریت و اظهار نظر حسابرس: آزمون فرضیه همسویی مدیریت و حسابرس. فصلنامه علمی و پژوهشی دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت، ۱۲: ۴۵-۵۲.
۲۲. گردع، سیدجراحی ح، کامران راد ص. ۱۳۹۱. رابطه میزان سهام شناور آزاد و ریسک سهام. پژوهشنامه حسابداری مالی و حسابرسی، ۱۳: ۱۶۹-۱۹۲.
۲۳. محمد پور ز. ۱۳۹۳. تاثیر مدیریت سود بر اظهار نظر حسابرس در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. پایان نامه کارشناسی ارشد، موسسه آموزش عالی کار قزوین - دانشکده تحصیلات تکمیلی.
۲۴. مرادی م، اصولیان م، نوروزی م. ۱۳۹۳. اظهار نظر حسابرس و مدیریت سود با تأکید بر ابهام در تداوم فعالیت. بررسیهای حسابداری و حسابرسی، ۳: ۳۲۸-۳۱۳.
۲۵. مشایخی ب، صفری م. ۱۳۸۵. وجه نقد ناشی از عملیات و مدیریت سود در شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. بررسیهای حسابداری و حسابرسی، ۴۴: ۳۵-۵۴.
۲۶. مشایخی ب، محمدپور ف. ۱۳۹۳. کیفیت گزارشگری مالی، سررسید بدهی و کارایی سرمایه گذاری. راهبرد مدیریت مالی، ۷: ۱-۱۴.
۲۷. نیکو مرام ه، با دآور نهندی ی. ۱۳۸۸. تبیین و ارائه الگویی برای تعیین و ارزیابی عوامل مؤثر بر انتخاب کیفیت گزارشگری مالی در ایران. فراسوی مدیریت، ۸: ۱۸۷-۱۴۱.
۲۸. نیکو مرام ه، فتحی ز. ۱۳۹۰. تاثیر استاندارد های ملی حسابداری ایران بر کیفیت گزارشگری مالی با تأکید بر پایداری سود در بورس اوراق بهادار تهران. حسابداری مدیریت، ۸: ۴۵-۳۱.
۲۹. وکیلی فرد ح، محمدی س. ۱۳۹۴. تغییر حسابرس و نوع گزارش حسابرسی. پژوهش های حسابداری مالی و حسابرسی، ۲۵: ۳۳-۴۸.
۳۰. هاشمی ع، صمدی س، هادیان ر. ۱۳۹۳. اثر کیفیت گزارشگری مالی و سررسید بدهی بر کارایی سرمایه گذاری. فصلنامه علمی پژوهشی مطالعات تجربی حسابداری مالی، ۴۴: ۱۴۳-۱۱۷.
31. Abad DA, Sanchez Ballesta JU, Yague JO. 2015. Audit opinions and information asymmetry in the stock market. *Accounting and Finance*, 25: 1-31.
32. Carey PE, Geiger MA, O'Connell BR. 2008. Costs associated with going-concern- modified audit opinions: an analysis of the Australian audit market, *ABACUS*, 44: 61-81.
33. Chen PE, He SH, Ma ZH, Stice DE. 2012. Qualified audit opinions and debt contracting. The 3rd International Conference of The Japanese Accounting Review In Kyoto, Organized by Kobe University, Kyoto University, and Doshisha University, November 9.
34. Chow CH, Rice ST. 1982. Qualified audit opinion and auditor switching, *The Accounting Review*, 2: 326-335
35. Dimitropoulos PA, Asteriou DI. 2010. The effect of board composition on the informativeness and quality of annual earnings: empirical evidence from Greece. *Research in International Business and Finance*, 24: 190-205.
36. Farinha JO, Viana LU. 2009. Board structure and modified audit opinions: evidence from the Portuguese stock exchange, *International Journal of Auditing*, 13: 237-258.
37. Ferrero JE. 2014. Consequences of financial reporting quality on corporate performance. evidence at the international level. *Estudios De Economia*, 41: 49-88.
38. Francis JE, Krishnan JA. 1999. Accounting accruals and auditors reporting conservatism. *Contemporary Accounting Research*, 16: 135-165

39. Gaynor LI, Kelton AN, Mercer MO, Yohn TE. 2016. Understanding the relation between financial reporting quality and audit quality. *Auditing: a Journal of Practice & Theory*, 35: 1-22.
40. Gomariz FU, Ballesta JU. 2014. Financial reporting quality, debt maturity and investment efficiency. *Journal of Banking & Finance*, 40: 494-506.
41. Habib AH, Jiang HA. 2015. Corporate governance and financial reporting quality in china: A survey of recent evidence. *Journal of International Accounting, Auditing and Taxation*, 24: 29-45.
42. Hudaib MO, Cooke T.E. 2005. The impact of managing director changes and financial distress on audit qualification and auditor switching. *Journal of Business Finance & Accounting*, 9: 1703-1739.
43. Kasznik RO. 1999. On the association between voluntary disclosure and earnings management. *Journal of Accounting Research*, 37: 57-81.
44. Kothari S.P, Leone AN, Wasley CH. 2005. Performance matched discretionary accrual measures. *Journal of Accounting and Economics*, 39: 163-197.
45. Laitinen ER, Laitinen TE. 1998. Qualified audit reports in Finland: evidence from large companies, *The European Accounting Review*, 4: 639-653.
46. Lennox CL, Wu XI, Zhang TI. 2015. The effect of audit adjustments on earnings quality: evidence from china. *Journal of Accounting and Economics*, 61: 545-562.
47. McNichols MA, Stubben ST. 2008. Does earnings management affect firms' investment decisions?. *American Accounting Association*, 83: 1571-1603.
48. Ming hsieh YU, Ching tsai YA. 2004. Aggregate audit adjustments and discretionary accruals: further evidence on the relation between audit quality and earnings management. Available at SSRN: <http://ssrn.com/abstract=616221> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.616221>.
49. Pomeroy BR, Thornton DA. 2008. Meta-analysis and the accounting literature: the Case of audit committee independence and financial reporting quality. *European Accounting Review*, 17: 305-330.
50. Ruhnke KL, Schmidt MA. 2014. Misstatements in financial statements: the relationship between inherent and control risk factors and audit adjustments. *Auditing: A Journal of Practice & Theory*, 33: 247-269.
51. Spathis Ch. 2003. Audit qualification, firm litigation, and financial information: an empirical analysis in greece. *International Journal of Auditing*, 7: 71-85.
52. Stubben ST. 2010. Discretionary revenues as a measure of earnings management. *The Accounting Review*, 85: 695-717.
53. Tsipouridou MA, Spathis CH. 2013. Audit opinion and earnings management: evidence from greece. *Accounting Forum*, 38: 38-54

Financial Reporting Quality and Audit Adjustments Clauses

Abstract

This research is investigating the effect of financial reporting quality on adjustment clauses of audit report. These models used to measure the quality of financial reporting: including Kothari & et al (2005), kasznk (1999) and McNichols & Stubben (2008) and also for measuring the audit adjustments it act in such a way that, when in audit reporting we had adjustments to items of income and expense it's one and otherwise it's zero. Statistical society is for collection of variables, companies accepted in stock exchange of Tehran between 1388-1393. That among the exchange companies, just 129 companies chosen as a statistic sample through the systematic elimination. The result of this research by using the Regression Logistic analysis shows that in 3 models, between the quality of financial reporting and audit adjustment there is a negative relationship, it means that when the quality of financial reporting in accompany rise, then the number of profit and loss clauses will reduce. Also The results indicate a negative relationship between Board independence and Audit adjustments clauses and a positive relationship between Operating cycle, Leverage, Free float and Audit adjustments clauses.

Keywords: Financial Reporting Quality, Audit Adjustments Clauses, Discretionary accruals